

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 15 กรกฎาคม 2567 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง ฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณประเทศไทย และคลื่นลมแรงบริเวณทะเลอันดามัน และอ่าวไทย (มีผลกระทบตั้งแต่วันที่ 15 - 18 กรกฎาคม 2567) ฉบับที่ 6 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2567 เวลา 05.00 น.

ช่วงวันที่ 15 - 18 ก.ค. 67 ร่องมรสุมกำลังแรงพาดผ่านภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่หย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงบริเวณชายฝั่งประเทศเวียดนามตอนกลาง ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังค่อนข้างแรงพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย ลักษณะเช่นนี้ทำให้ประเทศไทยมีฝนเพิ่มขึ้นและมีฝนตกหนักหลายพื้นที่ โดยมีฝนตกหนักมากบางแห่ง ขอให้ประชาชนในบริเวณประเทศไทยระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมากและฝนที่ตกสะสมซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม รวมทั้งเพิ่มความระมัดระวังในการสัญจรผ่านบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองไว้ด้วย

จังหวัดที่คาดว่าจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง มีดังนี้

วันที่ 15 กรกฎาคม 2567

ภาคเหนือ : จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ ตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มุกดาหาร มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคกลาง : จังหวัดนครสวรรค์ ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี ราชบุรี รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ภาคตะวันออก : จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และจังหวัดตราด

ภาคใต้ : จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และจังหวัดสตูล

วันที่ 16 กรกฎาคม 2567

ภาคเหนือ : จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ ตากสุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร พิจิตร และจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มุกดาหาร มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคกลาง : จังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ภาคตะวันออก : จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และจังหวัดตราด

ภาคใต้ : จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และจังหวัดสตูล

วันที่ 17 - 18 กรกฎาคม 2567

ภาคเหนือ : จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ ตากสุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร พิจิตร และจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มุกดาหาร มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี

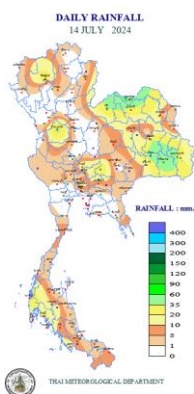
ภาคกลาง : จังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ภาคตะวันออก : จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และจังหวัดตราด

ภาคใต้ : จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และจังหวัดสตูล

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันตอนบนและอ่าวไทยตอนบนมีกำลังค่อนข้างแรง โดยมีคลื่นสูง 2 - 3 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร ส่วนทะเลอันดามันตอนล่างและอ่าวไทยตอนล่าง ทะเลมีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือในบริเวณดังกล่าวเดินเรือด้วยความระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง ส่วนเรือเล็กบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยตอนบนควรงดออกจากฝั่ง ในช่วงวันที่ 15 - 18 ก.ค. 67

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 14 ก.ค. 67 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 15 ก.ค. 67

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.เมือง	นครนายก	125.8	ฝนตกหนักมาก
2	อ.เมือง	หนองคาย	68.2	ฝนตกหนัก
3	อ.วารินชำราบ	อุบลราชธานี	48.0	ฝนตกหนัก
4	อ.ท่าตูม	สุรินทร์	44.9	ฝนตกหนัก
5	อ.เมือง	กำแพงเพชร	43.9	ฝนตกหนัก

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ก.ค. 67)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 37,769 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 49 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 13,828 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 26) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2566 (38,262 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 50) น้อยกว่าปี 2566 จำนวน 493 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 133.46 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 121.36 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 38,568 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 35,278 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 50 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 11,739 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 25) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2566 (35,756 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 50) น้อยกว่าปี 2566 จำนวน 478 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 122.04 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบายจำนวน 107.66 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 35,649 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รนภ.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รนภ.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รนภ.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รนภ.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รนภ.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รนภ.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	9,732	39	2,987	17	80	1,083	591	55	501	50	88	25,908	10,323	40	3,488	18	15,585
ตอน.	12	8,368	3,208	38	1,556	23	226	2,061	1,025	50	858	45	238	10,429	4,233	41	2,414	28	6,196
กลาง	3	1,419	264	19	204	15	27	419	121	29	97	25	30	1,838	385	21	300	17	1,453
ตะวันออก	2	26,605	16,900	64	3,623	27	8	164	47	29	36	23	10	26,769	16,947	63	3,659	27	9,821
ตะวันออก	6	1,515	569	38	475	33	52	1,006	448	45	392	41	58	2,520	1,017	40	867	37	1,503
ใต้	4	8,194	4,605	56	2,894	45	42	679	259	38	206	33	46	8,874	4,864	55	3,100	44	4,010
รวม	35	70,926	35,278	50	11,739	25	435	5,411	2,491	46	2,089	42	470	76,337	37,769	49	13,828	26	38,568

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 9,428 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 38 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 2,732 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 15) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 25.31 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 39.75 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 15,443 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	5,151	38	1,351	14	2.40	3.63	18.00	18.00	8,311
สิริกิติ์	3,985	42	1,135	17	17.56	19.11	17.00	16.93	5,525
ภูมิพล+สิริกิติ์	9,136	40	2,486	15	19.96	22.74	35.00	34.93	13,836
แควน้อยฯ	185	20	142	16	4.74	4.78	3.46	3.46	754
ป่าสักชลสิทธิ์	107	11	104	11	0.61	1.47	1.30	1.30	853
รวมทั้งหมด	9,428	38	2,732	15	25.31	28.99	39.75	39.69	15,443

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาณน้ำใช้การอยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของปริมาณน้ำใช้การ จำนวน 20 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ ภูมิพล (14%) อ่างฯ สิริกิติ์ (17%) อ่างฯ แควน้อยบำรุงแดน (16%) อ่างฯ แม่มอก (19%) อ่างฯ น้ำพุ (16%) อ่างฯ จุฬารัตน์ (17%) อ่างฯ อุบลรัตน์ (8%) อ่างฯ ลำปาว (30%) อ่างฯ ลำตะคอง (22%) อ่างฯ สิรินคร (14%) อ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ (11%) อ่างฯ กระเสียว (15%) อ่างฯ ศรีนครินทร์ (28%) อ่างฯ วชิราลงกรณ์ (26%) อ่างฯ ชุนด่านปราการชล (27%) อ่างฯ คลองสิียด (13%) อ่างฯ บางพระ (30%) อ่างฯ นฤปดินทรจินดา (27%) อ่างฯ แก่งกระจาน (26%) และอ่างฯ ปรมาณบุรี (13%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 432 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 428 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +17.96 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.74 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหล 70 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 70 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.49 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.47 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.41 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.41 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 139 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 134 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 105 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 23 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 11 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 2 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 2 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 56 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 57 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 12 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 15 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 179 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 179 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุม (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุม) 15 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว 8 ลบ.ม./วินาที) แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 60 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 71 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 25 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 256 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 203 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		9 ก.ค. 67	10 ก.ค. 67	11 ก.ค. 67	12 ก.ค. 67	13 ก.ค. 67	14 ก.ค. 67	15 ก.ค. 67		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.17	0.17	0.17	0.16	0.16	0.16	0.16	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร - เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกพรุ จ.นนทบุรี	0.26	0.24	0.24	0.24	0.22	0.23	0.23	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกพรุสามเสน กทม.	0.27	0.26	0.25	0.25	0.24	0.24	0.24	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 15 ก.ค. 67	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	3.56	-9.24
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	6.31	-9.69
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	3.65	-8.55
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	6.03	-5.97
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	5.72	-6.78
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	6.06	-8.44

หมายเหตุข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2567 ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2567 จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 16 หน่วย ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร สร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควัน ยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 15 กรกฎาคม 2567

- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง** มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.พะเยา ลำปาง เชียงราย และ จ.กำแพงเพชร ทำให้มีฝนตกในพื้นที่เกษตร จ.พะเยา(แม่ใจ เมือง) เชียงราย(เวียงป่าเป้า) ลำปาง(วังเหนือ ห้างฉัตร เมือง แม่เมาะ แม่ทะ เสริมงาม สบปราบ) และ จ.กำแพงเพชร(เมือง)

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ - 14 กรกฎาคม 2567)

การปฏิบัติการฝนหลวง 243 วัน จำนวน 2,790 เที่ยวบิน 4,185:37 ชั่วโมงบิน ปริมาณการใช้สารฝนหลวง 1,815.325 ตัน ปริมาณการใช้น้ำ 283,800 ลิตร และปฏิบัติการโดย Ground Base Generator (GBG) จำนวน 14 ครั้ง พลุซิลเวอร์ไอโอไดด์ จำนวน 1,181 นัด รายงานพื้นที่ฝนตก รวม 70 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน พะเยา แพร่ น่าน พิจิตร แม่ฮ่องสอน ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครสวรรค์ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ ยโสธร ศรีสะเกษ บึงกาฬ บุรีรัมย์ นครราชสีมา หนองคาย สุรินทร์ ร้อยเอ็ด เลย มหาสารคาม มุกดาหาร สกลนคร นครพนม หนองบัวลำภู อ่างนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี นครปฐม ราชบุรี ชลบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง จันทบุรี ตราด สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี ปราชญ์บุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชัยนาท กาญจนบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง ชุมพร พังงา กระบี่ พัทลุง ตรัง นครศรีธรรมราช ปัตตานี ระนอง ยะลา สตูล นราธิวาส ภูเก็ต สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

4. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- **เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่** เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุบลโกศ-บริโกศ พิษไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2566/67 จำนวน 2,289 เครื่อง ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ประจำสัปดาห์ วันที่ 3 - 9 มิถุนายน 2567 งานระบายน้ำหลาก จำนวน 1 เครื่อง ในเขตจังหวัดนนทบุรี งานขาดแคลนน้ำ จำนวน 26 เครื่อง ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา นครนายก นครปฐม และจังหวัดสุพรรณบุรี

- **เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ** รวมทั้งหมด 503 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 93 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 77 คัน ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก 147 คัน ภาคใต้ 30 คัน และศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกลและส่วนกลาง (นนทบุรี) 156 คัน

5. ผลกระทบด้านการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ก.ค. 67)

5.1 ภัยแล้ง ช่วงภัย 13 มี.ค. 67 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี ศรีสะเกษ กาญจนบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 3,552 ราย รวมพื้นที่ 11,936 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 706 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 4,171 ไร่ และ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่น ๆ 7,059 ไร่ คิดเป็นเงิน 37.78 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 340 ราย (คิดเป็นร้อยละ 9.57 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 843 ไร่ วงเงิน 3.34 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 8.85 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5.2 มาตรการ ช่วงภัย 13 ม.ค. 67 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 24 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ พิจิตร เพชรบูรณ์ น่าน ตาก พะเยา สุโขทัย เพชรบุรี นครสวรรค์ ลำพูน อุทัยธานีหนองคาย เลย กาญจนบุรี นครปฐม ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ตรัง นราธิวาส และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 803 ราย รวมพื้นที่ 1,598 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 80 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 904 ไร่ และ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่น ๆ 614 ไร่ คิดเป็นเงิน 4.38 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 476 ราย (คิดเป็นร้อยละ 59.28 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 1,295 ไร่ วงเงิน 3.23 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 73.74 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5.3 อุทกภัย ช่วงภัย 10 ก.ย. - 6 พ.ย. 66

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 52 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองบัวลำภู หนองคาย อุดรธานี อุบลราชธานี อำนาจเจริญ กรุงเทพมหานคร นครนายก ปทุมธานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง จันทบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ตรัง สระแก้ว นครศรีธรรมราช และจังหวัดยะลา เกษตรกร 155,209 ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย 1,312,671 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 991,142 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 318,811 ไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้นและอื่น ๆ 2,718 ไร่ คิดเป็นเงิน 1,970.49 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 152,562 ราย (คิดเป็นร้อยละ 99.76 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 1,282,383 ไร่ วงเงิน 1,928.05 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 99.57 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 43 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย ตาก พิจิตร พิษณุโลก พะเยา เพชรบูรณ์ แพร่ นครสวรรค์ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด มุกดาหาร มหาสารคาม ยโสธร สุรินทร์ เลย ศรีสะเกษ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร นครนายก ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระแก้ว สระบุรี ปทุมธานี ปราจีนบุรี ตรัง ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ ยะลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 8,424 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับความเสียหาย (บ่อปลา/บ่อกุ้ง) 10,365 ไร่ กระชัง 2,316 ตร.ม. คิดเป็นเงิน 53.96 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จสิ้นแล้ว**

ด้านปศุสัตว์ ได้รับความเสียหาย 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ตาก แม่ฮ่องสอน แพร่ เพชรบูรณ์ ลำพูน อุตรดิตถ์ สุโขทัย ขอนแก่น ชัยภูมิ อุบลราชธานี นราธิวาส และจังหวัดยะลา เกษตรกร 989 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 11,176 ตัว แบ่งเป็น โค 1,001 ตัว กระบือ 18 ตัว สุกร 12 ตัว แพะ/แกะ 287 ตัว และสัตว์ปีก 9,858 ตัว แปลงหญ้า 1,367 ไร่ คิดเป็นเงิน 34.02 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จสิ้นแล้ว**

5.4 ฝนทิ้งช่วง ช่วงภัย 22 พ.ค. 66 - 18 ก.ย. 66

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ พิจิตร พิษณุโลก อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาญจนบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยนาท สระบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา เกษตรกร 31,993 ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย 361,014 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 241,575 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 119,346 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่น ๆ 93 ไร่ คิดเป็นเงิน 560.40 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 30,074 ราย (คิดเป็นร้อยละ 94.00 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 328,440 ไร่ วงเงิน 512.79 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 91.51 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

6. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 3 ก.ค. 67)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สกลนคร หนองบัวลำภู กรุงเทพมหานคร และสงขลา) จำนวน 13 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 12 ไร่	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ ฟันเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก ฟันเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
	2. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สุพรรณบุรี) จำนวน 400 ไร่ การระบาดลดลง 700 ไร่	- เมื่อพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม เช่น ฟิโปรนิล อัตรา 30-50 มล. และคาร์โบซัลแฟน อัตรา 80-110 มล. โดยผสมน้ำพ่น 20 ลิตร
	3. หนอนกระทู้กล้า	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (นครราชสีมา ศรีสะเกษ สุรินทร์ และอุบลราชธานี) จำนวน 4,744 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3,081 ไร่	- กำจัดวัชพืชตามคันนาหรือบริเวณใกล้เคียงเพื่อทำลายแหล่งอาศัยของหนอนกระทู้กล้า ถ้ามีความจำเป็นในการใช้สารเคมีควรสวมหน้ากาก ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 20 มล. หรือเพนิโตรไทออน อัตรา 30 มล. เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบใบข้าวถูกทำลาย

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มะพร้าว	<p>1. หนอนหัวดำ</p> <p>2. แมลงดำหนาม</p> <p>3. ไรสีขามะพร้าว</p> <p>4. ดั้วแรด</p> <p>5. ดั้วงวง</p>	<p>พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด (เพชรบูรณ์ ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ สระแก้ว กาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)</p> <p>จำนวน 45,136 ไร่ การระบาดลดลง 300 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด (ชัยภูมิ บุรีรัมย์ จันทบุรี กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)</p> <p>จำนวน 13,660 ไร่ การระบาดลดลง 32 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ชัยภูมิ บุรีรัมย์ อ่างทอง กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด สมุทรปราการ สระแก้ว นครปฐม เพชรบุรี สมุทรสาคร และชุมพร)</p> <p>จำนวน 458 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 24 จังหวัด (บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)</p> <p>จำนวน 5,299 ไร่ การระบาดลดลง 24 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม กระบี่ พังงา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี)</p> <p>จำนวน 952 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 12 ไร่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปลอ่ยแตนเบียนบราคอนกำจัดหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ 200 ตัว โดยปลอ่ย 12 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน ปลอ่ยแตนเบียนไซทริโคแกรมมา อัตราไร่ละ 10 แผ่น ๆ ละ 2,000 ตัว โดยปลอ่ย 12 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน และใช้สารเคมีอิมามิกตินเบนโซเอท โดยพ่นให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 2 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน - แนะนำตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและแมลงดำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส 3-5 ครั้ง เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว ปลอ่ยแตนเบียนเตตระสติกส์ (โดยปลอ่ยทุก 7 วัน ต่อเนื่อง 1 เดือน) - ป้องกันกำจัดให้น้ำมันพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรสารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน อย่างน้อย 4 ครั้ง - ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนกินใบมะพร้าวทำลาย และเก็บเศษซากพืชนำไปเผาออกแปลงทันที และหมั่นสำรวจสวนมะพร้าวอย่างสม่ำเสมอ - ใช้กับดักไฟโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับดั้วงวงและดั้วแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดดั้วแรดในระยะดักด้
ปาล์ม น้ำมัน	<p>1. ดั้วแรด</p> <p>2. ดั้วกู่หลาย</p> <p>3. หนอนปลอกเล็ก</p> <p>4. โรคลำต้นเน่า</p>	<p>พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)</p> <p>จำนวน 1,297 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี กระบี่ ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)</p> <p>จำนวน 357 ไร่ การระบาดลดลง 9 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (นครราชสีมา นครศรีธรรมราช กระบี่ ชุมพร พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี)</p> <p>จำนวน 1,365 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พัทลุง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)</p> <p>จำนวน 12,288 ไร่ การระบาดลดลง 74 ไร่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้กับดักไฟโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับดั้วแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียมเพื่อกำจัดในระยะดักด้ และระยะตัวหนอน - หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอกปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน - พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน - ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด - ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ซ่อดอกที่ฝ่อ และทะเลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคไปจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคไปจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง ให้ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. โรคทะลายน้ํา 6. โรคใบจุด 7. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร นราธิวาส และนครศรีธรรมราช) จำนวน 156 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ระยอง กระบี่ ชุมพร ยะลา นราธิวาส สงขลา และนครศรีธรรมราช) จำนวน 109 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 391 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 40 ไร่	- ตัดทางใบปาล์มน้ํามันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรง ให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ํา 20 ลิตร ฉีดพ่นที่แผ่นใบ
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงยางพารา 3. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา 4. โรคหน้ายางแห้ง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง สงขลา นครศรีธรรมราช ปัตตานี และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,284 ไร่ การระบาดลดลง 24 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ปัตตานี พังงา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,960 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (น่าน แพร่ สุโขทัย กระบี่ นราธิวาส ปัตตานี พังงา และสงขลา) จำนวน 119,911 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 91,071 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ยโสธร สกลนคร ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,853 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่	- คําแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคนานาดูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - รมรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพาราอยู่ในช่วงผลัดใบ - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ํายางของต้นยาง ควรหยุดกรีต 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ํายางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ
กาแฟ	1. โรคคราสนิม 2. หนอนกาแฟสีแดง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และกระบี่) จำนวน 8 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 12 ไร่ การระบาดคงที่	- แนะนำเกษตรกรให้ดูแลสวนกาแฟให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ เก็บเศษซากพืชออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 2. ไรแดงมันสำปะหลัง 3. โรคโคนเน่าหัวเน่า 4. โรคพุ่มแจ้ 5. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง 6. หนอนกระทู้	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ขอนแก่น จันทบุรี ชลบุรี และสระแก้ว) จำนวน 133 ไร่ การระบาดลดลง 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (อุทัยธานี นครราชสีมา บุรีรัมย์ สกลนคร สุรินทร์ ชลบุรี ระยอง และกาญจนบุรี) จำนวน 16,443 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (อุทัยธานี นครราชสีมา และชลบุรี) จำนวน 83 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 80 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (กาฬสินธุ์ สุรินทร์ จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 428 ไร่ การระบาดลดลง 13 ไร่ พื้นที่ระบาด 31 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ ตาก พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สุรินทร์ หนองคาย อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี และราชบุรี) จำนวน 178,147 ไร่ การระบาดลดลง 2,925 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ชัยนาท และกาญจนบุรี) จำนวน 3,724 ไร่ การระบาดลดลง 4,490 ไร่	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควรรกร่องแปลงปลูกเพื่อไม่ให้น้ําท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิอิล-อะลูมิเนียม - ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและดักแด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหาร สามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะหนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ํา 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคสไอโพสิโตรีไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ํา 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ 4. ด่างหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (นครราชสีมา) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ขอนแก่น และนครราชสีมา) จำนวน 130 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สระแก้ว และสุพรรณบุรี) จำนวน 178 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (อุทัยธานี) จำนวน 200 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 200 ไร่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชัดเจน - ปล่อยให้ต้นอ้อยแก่ก่อนเกี่ยว เพื่อลดการระบาดของโรคใบขาว - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือต้นพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว - หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรคและแมลงพาหะ - เมื่อพบการระบาดของโรครุนแรงควรไถทำลายต่ออ้อย - เมื่อพบกออ้อยเริ่มแสดงอาการเส้ดำ ควรตัดเส้ดำออก - ขณะเริ่มปรากฏอาการ ก่อนที่เหี่ยวห่มเส้ดำจะหลุดออก นำใส่ถุงไปทำลายนอกแปลงปลูก - ในแหล่งที่พบการระบาด หลังวางท่อนพันธุ์ควรมีการฉีดพ่นด้วยสารแขวนลอยของเชื้อราเขียว จึงกลบ จะสามารถป้องกันตัวหนอนได้ประมาณ 1 ปี
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และยะลา) จำนวน 30 ไร่ การระบาดลดลง 161 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตราด ระยอง และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 584 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป็นต่อเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
ทุเรียน	1. เพลี้ยไฟ 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. เพลี้ยแป้ง 4. ไรแดง 5. โรครากเน่าโคนเน่า 6. โรคใบติดหรือใบไหม้ 7. โรคใบจุดสาหร่าย 8. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,078 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 436 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 247 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 823 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,132 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 14 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสงขลา) จำนวน 272 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 729 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 28 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสงขลา) จำนวน 292 ไร่ การระบาดคงที่	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด พิโพรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเอ็กซ์โทเซซอกซ์อัตรา 40 มล. โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสมไวต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	9. เพลี้ยจักจั่นฝอย 10. โรคราดำ 11. โรคราสีชมพู 12. หนอนเจาะผล 13. หนอนเจาะเมล็ด	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,097 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี กระบี่ ชุมพร ยะลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 126 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 146 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 66 ไร่ <u>การระบาดลดลง 12 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ภูเก็ต ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 117 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่</u>	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทริน/ไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - เมื่อพบคราบราสีดำ พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และสารเหนียวที่แมลงปากดูดซับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง - ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด - ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน หรือ คาร์บาริล
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 10 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 153 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 14 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ขอนแก่น และจันทบุรี) จำนวน 6 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคราใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบ ในระยะที่ต้นเงาะแตกใบอ่อนถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนซอนใบ 4. โรคราใบจุด 5. โรคราแอนแทรกโนส 6. โรคราใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร และนราธิวาส) จำนวน 251 ไร่ <u>การระบาดลดลง 12 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 261 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 191 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 12 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 99 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 64 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร และนราธิวาส) จำนวน 251 ไร่ <u>การระบาดลดลง 12 ไร่</u>	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกิน 20% ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคราใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 30-80 กรัม หรือคาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคราแอนแทรกโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคราใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วต้น
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี และสมุทรสาคร) จำนวน 40 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทยอน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา และ จันทบุรี) จำนวน 194 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	- พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทริน อัตรา 40-50 กรัม
	3. โรคพุ่มไม้กวาด	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 77 ไร่ การระบาดลดลง 13 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง
	4. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (น่าน และจันทบุรี) จำนวน 21 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแด้ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปด้าไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

7. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า (ข้อมูล ณ วันที่ 21 พ.ค. 67)

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2566 - 21 พฤษภาคม 2567 มีรายงานพบโรคทั้งหมด 29 จังหวัด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 172 จุด ในพื้นที่ 29 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ปราจีนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง สมุทรปราการ นครนายก อ่างทองเจริญชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร นครราชสีมา เลย มหาสารคาม นครพนม กาฬสินธุ์ มุกดาหาร ตาก อุดรดิษฐ์ พิจิตร สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้